Henning Overgaards tale ved konference om den danske model

Taler
Henning Overgaard
Forbundsformand, 3F

Dato
19. marts 2024

Sted
PensionDanmark, Langelinie Allé 43, 2100 København

Velkommen til status på den danske arbejdsmarkedsmodel.

Tak til A4 Medier, som har taget initiativ til konferencen – og til Pensiondanmark, der er partner på konferencen og har inviteret os indenfor.

I det store perspektiv er vores arbejdsmarkedsmodel historisk succesfuld. Det er det her hus og verdens bedste pensionssystem et bevis på. Det er rekord på rekord i antallet i beskæftigelse et bevis på. Og – må jeg lige minde vores arbejdsgiverkolleger om – rekord på rekord i den udenlandske beskæftigelse også et bevis på.

Hvis man betragter arbejdsmarkedsmodellen som en bil, så har den jo langt mere end 500.000 kilometer på bagen, men er stadig klar til turen til Harzen eller Palermo til sommer.

Så lad det stå helt klart den danske model er stærk, holdbar og virker.

Kigger man under motorhjelmen på den, så kan man dog godt se, at det er en ældre model. Årenes slid og slæb har sat sine spor.

Hvis jeg skal agere mekaniker, så ser jeg dog nogle problemer med motoren, som er så alvorlige, at det skal udbedres hurtigst muligt.

Der er ikke nogen vej uden om at tale om den faldende organiseringsgrad. Du kan ikke møde en fagforeningsleder i det her land, der ikke ser den faldende organiseringsgrad som én af de største trusler for arbejdsmarkedsmodellen.

Til gengæld er det næsten umuligt at finde en arbejdsgiverrepræsentant, der ser

på den faldende overenskomstdækning med samme alvor.

Her må jeg minde om, at det **er** arbejdsgiverforeningernes ansvar at organisere virksomhederne på deres side, ligesom det er vores ansvar at organisere lønmodtagerne på vores.

Det er efterhånden blevet sådan, at det er lønmodtagernes organisationer, der både har organiseringsopgaven af lønmodtagere **og** af virksomhederne.

Vores arbejdsmarkedsmodel er bygget på frivillighed. Det er frivilligt at være medlem af en arbejdsgiverforening, og dermed frivilligt at tegne en overenskomst. Måske er det ved at være på tide at genoverveje det frivillighedsprincip?

Hvis vi skal fastholde vores aftalebestemte arbejdsmarkedsmodel, så er én af de største trusler en lovbestemt mindsteløn som EU mindstelønsdirektivet vil. Her er der virkelig grund til at rose regeringen for at kæmpe for arbejdsmarkedsmodellen og anlægge et annullationssøgsmål.

Det, der i direktivet afgør, om man skal have en lovbestemt mindsteløn, er overenskomstdækningsgraden. Når vi går ud og bruger medlemmernes kontingentkroner på at tegne overenskomster, så er det jo først og fremmest lønmodtagerne der betaler for at løse arbejdsgivernes opgave. Men derudover er det med konfliktvåbenet i hånden – for det er sådan vi har organiseret det danske arbejdsmarked i mere end 125 år – altså der hvor arbejdsgiverforeninger ikke har organiseret virksomheden.

Og når vi bruger konfliktvåbenet, så giver det altid ballade. "Den lille, søde virksomhed mod de store, stygge fagforeningsbosser".

Den sang synger de altid, og der bliver altid spillet med fra medierne. Tag nu bare det seneste eksempel fra Horsens, hvor en virksomhed ansætter fleksjobbere, der har svært ved at passe ind på det regulerede arbejdsmarked, og lejer dem ud til andre virksomheder. Det er jo sådan set godt nok.

Men fleksjobberne får 140 kr. i timen, på trods af, at loven om aktiv beskæftigelsesindsats helt tydeligt siger, at man skal have den overenskomstfastsatte løn som fleksjobber. De her mennesker går til mellem 30

og 50 kr. mindre i timen end overenskomsten siger.

Så hvad gør 3F?

Ja, vi er imod at udsatte lønmodtagere skal underbetales, så vi varsler konflikt mod virksomheden, og bum – så er vi de store stygge, der tryner en lille socialøkonomisk virksomhed. Det kunne DA organisationerne have løst ved at organisere virksomheden.

Tilbage til gennemgangen af bilens motor, og hvor det er den knirker.

Der har de senere år særligt været offentlig og politisk debat om, hvor godt – eller knap så godt – den danske model virker inden for den offentlige sektor.

Det tema er også sat på dagsordenen her i dag. Det er en vigtig og nødvendig diskussion.

Vilde problemer det kan jeg garantere for, at vi i 3F finder, når vi laver opsøgende arbejde på en meget problemfyldt del af arbejdsmarkedet. En dyster del af arbejdsmarkedet, der ligger langt, langt fra den fair og organiserede del af arbejdsmarkedet.

I 3F bruger vi mange kræfter og medlemskroner på denne dystre del af arbejdsmarkedet.

På at bekæmpe en forråelse og katastrofal udvikling, som vi ellers ikke har set og mødt i mange år.

Det handler om arbejds- og byggepladser, som sjældent får tv-eller radio-minutter eller spalteplads i de trykte medier.

Vi møder svindelfirmaer med stråmænd i direktionen.
Vi møder faktura-fabrikker, der skal hvidvaske sorte penge.
Vi møder dokumentfalsk og må hyre grafologer for at afsløre systematisk fup med timesedler og ansættelseskontrakter.
Vi bekæmper tvangsarbejde og en mafiøs, social kontrol, der benytter vold og trusler – også over for familien – og kriminelle netværk, som til forveksling ligner bandekriminalitet og parallelsamfund.

Vi afslører money collectors, der efter lønoverførsel følger arbejderen hen til en hæveautomat, så beløbet kan tilbageføres til bagmændene.
Vi hjælper kollegaer, der er udsat for organisationsforfølgelse og vilkårlige afskedigelser, blot fordi de taler med 3F.

Det er arbejds- og byggepladser, hvor vi møder:

Organiseret afpresning.
Returkommission.
Skatteunddragelse.
Moms-snyd.
Konkurs-rytteri og
Hvidvask af narkoindtægter og andre sorte penge.

Alt sammen gennemført i selskaber med professionel, velbetalt assistance fra revisorer og advokater.

Vi har tilmed ofte svært ved at råbe de offentlige ordregivere og bygherrer op, når der er alvorlige problemer på store anlægs- og byggeopgaver som:

Metro.
Letbane.
Supersygehuse.
Storstrømsbroen.
Osv.

Det er, som I ved, særligt udenlandske firmaer, der udsætter ordentlige, overenskomstdækkede danske virksomheder for unfair konkurrence.

Her er konfliktretten et helt afgørende redskab til at beskytte danske virksomheder og kræve lige konkurrencevilkår og sikre sædvanlige danske løn- og arbejdsvilkår for de ansatte.

Men selv nok så mange bønner får ikke overenskomst-vilkår til at dumpe ned fra Himlen med Helligånden på Store Bededag. Og fagbevægelsen opnår heller ikke overenskomst over en kop dialogkaffe med Al Capones efterkommere.

Vi opnår i de her tilfælde KUN overenskomst med truslen om og i sidste ende iværksættelse af faglig konflikt.
Alt andet end retten til faglig konflikt har INTET at gøre med Den Danske Model.

På de problematiske arbejds- og byggepladser møder vi desværre IKKE vores gode partnere fra Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Dansk Erhverv, HORESTA, GLS-A, DTL osv.

#

Det er i virkeligheden de sidste punkter, som *for alvor* bekymrer mig:

At arbejdsgiverne og offentlige ordregivere i alt for høj grad – som jeg ser det – ikke gør en tilstrækkelig aktiv og intensiv indsats for at forsvare den danske arbejdsmarkedsmodel, og at arbejdsgiverorganisationer dermed ikke sikrer fair konkurrence om ordrer og opgaver for de ordentlige virksomheder, der respekterer og overholder brancheoverenskomsten.

Jeg håber, at arbejdsgiverne og deres organisationer efter i dag er klar i forhold til at forsvare den danske arbejdsmarkedsmodel. Det er slut med badebilletter.

Nu skal der oprustes og investeres i et forsvar for et velordnet, civiliseret arbejdsmarked, som i 125 år har tjent vores fælles interesser.

Virksomheder, aktionærer, arbejdere og samfundet generelt har nydt godt af vores regulerede armlægning om løn- og arbejdsvilkår og sædvanligvis fredelige konfliktløsning.

Truslen om konflikt – lockout, strejke osv. – har virket for begge parter og

presset os – overenskomst efter overenskomst – til ansvarlige og gode løsninger.

Som har sikret arbejdspladser og bekæmpet inflation. Sikret opsparing til pension. Sikret ansvarlige trepartsaftaler og løsninger, også under en pandemi. Osv.

Hurra for parterne hurra for den danske model.

Velkommen til konferencen om den danske arbejdsmarkedsmodel. Synet af bilen er godkendt, men husk vedligeholdelse.

Og tak for ordet og jeres opmærksomhed.

#

Kilde
Manuskript tilsendt af taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Fagbevægelsen, Velkomsttale

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/henning-overgaards-tale-ved-konference-om-den-danske-model